

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद दुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं.४६१

पुनरावेदन नं. ०७५-RB-०१५४

पुनरावेदन दर्ता मिति २०७५।०९।०५

मुद्दा:- आयकर (२०७०/०७१)।

चितवन जिल्ला, भरतपुर म.न.पा. वडा नं.१ स्थित बोटलर्स नेपाल (तराई) लि.को }
तर्फबाट अधिकार प्राप्त प्रवन्धक कानून ऐ. वडा नं.७, मैजुबहाल, चाबहिल बस्ने प्रतिमा } पुनरावेदक
बर्मा.....१ }

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय :- ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी :- प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति :- २०७५।०४।०७

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट :- बरिष्ठ विद्वान अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा र
अधिवक्ता श्री मन्जु बुढाथोकी

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट :-विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर: x

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०४।०७ मा भएको संशोधित कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएको भनी विभागलाई जानकारी दिई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको प्रस्तुत पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता बोटलर्स नेपाल (तराई) लिमिटेडले आ.व. २०७०/०७१ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार रु.६,७८,२७,७५१।- करयोग्य नोक्सानी कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०७१।०९।३० मा आय विवरण पेश गरेको।
२. आ.व.२०७०/०७१ को लागि करदाताबाट पेश हुन आएका आय विवरण र सो संग सम्बन्धित कागजात, फाँटवारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गरी पेश भएको प्रतिवेदन समेतको आधारमा प्रा.लि.ले आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकमहरू समावेश नगरेको तथा खर्च कट्टी गर्न नपाइने रकमहरू समेत खर्च दावी भएको देखिएकोले त्यस्ता रकमहरूलाई समायोजन गरी सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि उद्योगतर्फ रु.५,०९,४१,६४४।- र साधारण व्यवसायतर्फ रु.६,०९,६२,४५०।- संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएकोले उल्लेखित बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले दिन १५ (पन्ध्र) दिनभित्र जवाफ पेश गर्न आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७५।०३।१९ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०३।१९ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७५।०३।२४ मा बुझी लिई करदाताको तर्फबाट ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०७५।०४।०६ गते लिखित जवाफ पेश भएको।
४. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ का लागि उद्योगतर्फ रु.५,०९,४१,६४४।- र साधारण व्यवसायतर्फ रु.६,०९,६२,४५०।- करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०४।०७ मा खडा भएको निर्णय पर्चा।
५. श्री बोटलर्स नेपाल (तराई) लि.ले आ.व. २०७०/०७१ को लागि मिति २०७१।०९।३० मा पेश गरेको आय विवरणसाथ संलग्न वासलात तथा नाफा/नोक्सान

हिसाव परीक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध भएसम्मका कागजात, फाँटवारी तथा प्रमाणहरू तहाँको जिकिर आदि समेतलाई अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ अनुसार आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकम समावेश नगरेको तथा कट्टी गर्न नपाइने खर्च कट्टी गरेको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम देहायअनुसार उद्योगतर्फ रू.५,०९,४१,६४४।- र साधारण व्यवसायतर्फ रू.६,०९,६२,४५०।- करयोग्य आय कायम गर्ने मिति २०७५।०४।०७ मा निर्णय भएकोले सो बमोजिम कर निर्धारण गरिएको व्यहोरा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०२ बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट च.नं.२२० को पत्रबाट मिति २०७५।०४।०८ मा करदाताको नाममा जारी भएको संशोधित कर निर्धारणको सूचना।

६. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७५।०४।०८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझाई करदाता बोटलर्स नेपाल लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०५।०८ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
७. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७५।०४।०८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी श्री बोटलर्स नेपाल (तराई) लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०५।०८ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेकोमा आएकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) बमोजिम ६० दिनभित्र निर्णय गरी सक्नुपर्नेमा सो नभएको कारणबाट ऐ.ऐनको दफा ११५(९) बमोजिम आन्तरिक राजस्व विभागलाई जानकारी दिई म्यादभित्र यस राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गरेको।
८. निवेदकले मिति २०७५।०९।०६ मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) र दफा ११६(१) बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरिने जानकारी गराएको र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गराएको व्यहोराको जानकारी सहित सोको एक प्रति पुनरावेदन पत्र राखी मिति २०७५।०९।०६ मा निवेदन दर्ता गराएको हुँदा प्रस्तुत निवेदकले पेस गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकन निवेदनको तथ्यमा प्रवेश गरी निर्णय दिन मिल्ने देखिएन। तसर्थ प्रस्तुत निवेदकले दर्ता गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन लगतबाट कट्टा गर्ने गरी मिति २०७५।०९।११ मा भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय।
९. आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम करदाताले दावी लिएको **Discount Provisioning**, सेवा शुल्क भुक्तानी, **Product Transfer fee** समेत अमान्य गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरले गरेको संशोधित कर निर्धारण आदेश, खडा गरेको निर्णय पर्चा बदर गरी कानून विपरितको कर, शुल्क तथा व्याज लगायतका दायित्वबाट उन्मुक्ति पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा दर्ता भएको मिति २०७५।०९।०५ को पुनरावेदन पत्र।

१०. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।०५।११ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

११. नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री वोटलर्स नेपाल (तराई) लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका बरिष्ठ विद्वान अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा र विद्वान अधिवक्ता श्री मन्जु बुढाथोकीले **Deferred income, leakage and damage, Global service company** लाई भुक्तानी दिएको खर्च, **Discount and provisioning , product transfer fee** समेतका खर्चलाई अमान्य गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानून विपरीत भई त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भनी प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१२. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गरी भएको शुरु कार्यालयको निर्णय कानूनसम्मत हुँदा सदर हुनु पर्छ भनी प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१३. करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवै तर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवनबाट करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१४. अब पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन पत्र हेर्दा, पहिलो पुनरावेदन जिकिर करदाता कम्पनीले नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको Deferred income रु.८,७९,८५९/- लाई करयोग्य आयबाट घटाएको पाईएकोले रकम आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७ को उपदफा (२) को खण्ड (ज) बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने भन्ने आधार लिई ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश समेत कानूनसम्मत नभएको कारण बदर गर्नुपर्ने भनी करदाताले पुनरावेदन जिकिर लिएको देखिन्छ। करदाताको Parent Company बाट आ.व. २०६६/६७ मा निशुल्क रूपमा Coolers and Bottles हरू प्राप्त भएको र त्यस्ता सामानको बजार मूल्य रु.१,०९,१९,८३४। - कायम गरी उक्त रकमलाई सोही आय वर्षको आयमा समावेश गरी कर तिरेको तथ्यमा विवाद देखिदैन। यसरी कर तिरेको सामान व्यवसायमा प्रयोग भएको र आफ्नो स्वामित्वमा रहेको हास योग्य सम्पत्ति भए पछि करदाताले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्न नपाउने कुनै आधार शुरु निर्णयमा खुलेको पाइएन। आधार र कारण विनाको निर्णयलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ को प्रयोजनको लागि न्यायोचित मान्न नमिलेकोले यो शिर्षकमा आधार र कारण खुलाई शुरु कर कार्यालयबाट पुनः निर्णय

गर्नुपर्ने देखियो ।

१५. करदाताको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत **leakage and damage** भनी रु २,५३,५६,१७८/०० दावी गरेको खर्च अमान्य गरेको मिलेको छैन भन्ने सम्बन्धमा देखिन्छ। करदाताबाट व्यवसायको प्रकृति, व्यवसायिक प्रचलन र व्यवसायीहरू बीचमा भएको करारद्वारा कस्तो नोक्सानीको जिम्मा कस्ले लिने भन्ने सहमती हुने हुँदा मूल्य अभिवृद्धि बिजक जारी गरी बिक्री गरेको सामानको नोक्सानी खरिदकर्ता डिलरले लिनु पर्ने भनी संशोधित कर निर्धारण गरेको मिलेको छैन भन्ने पुनरावेदन जिकिर लिएको देखियो। शुरु ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरको निर्णय पर्चा हेर्दा स्वामित्व हस्तान्तरण भई अन्य व्यक्तिको स्वामित्वमा भएको नोक्सानी समेत करदाताको आफ्नै नोक्सानी हो भनी दावी गरेको खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(ग) बमोजिम कट्टी नपाउने भनिएको देखिन्छ। करदाताको व्यवसायको प्रकृति अनुसार लिकेज ब्रेकेजको नोक्सानी करदाताको नै हुने, त्यस्तो नोक्सानी सम्बन्धित डिलर वा डिष्ट्रिब्यूटरसहरुले लिन नपर्ने व्यवसायिक सहमति भएको हुन्छ भनी करदाताले जवाफमा व्यहोरा लेखेको पाइयो। यस स्थितिमा कुन कुन कति परिमाणको लिकेज, ब्रेकेज भएको हो, त्यसको अभिलेख के छ? डिलर र डिष्ट्रिब्यूटरससँग करदाताको यस सम्बन्धमा के सहमति भएको छ भन्ने सम्पूर्ण कुराहरू हेरेर प्रमाण दाखिल गर्न लगाई आधार र कारण सहित निर्णय गर्नुपर्नेमा सामानको स्वामित्व नै हस्तान्तरण भएको भन्ने हचुवा आधार ग्रहण गरी खर्च अमान्य गरेको निर्णयलाई न्यायोचित मान्न नमिलेकोले यस शिर्षकमा समेत पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा पठाउनुपर्ने देखियो ।
१६. अब पुनरावेदक करदाताले लिएको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर Global service company लाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क रकम जम्मा रु.८८,५२,६२३/-मा खर्च कट्टी दावी गरेकोले उक्त रकम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी ठूला करदाता कार्यालयले गरेको निर्णयका सम्बन्धमा देखिन्छ । यस सम्बन्धमा करदाताले कार्यालयमा पेश गरेको जवाफमा करदाता कम्पनीमा कार्यरत विदेशी कर्मचारीहरूको तलव, करकट्टी, भिसा, श्रम लगायतका कुराको व्यवस्थापन Global Services Company ले गरेको हुँदा सोही वापत भुक्तानी गरेको भन्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको, कार्यरत विदेशी कर्मचारीहरूको नामनामेसी, उनीहरूसँग भएको करार वा निजहरूलाई कम्पनीमा गरिदिएको नियुक्ति पत्र तथा निजहरूको मासिक तलव तथा सुविधाको व्यवस्थापन गर्न करदाता कम्पनी र Global Services Company बीच भएको सम्झौता प्रमाणबाट पुष्टी भएको भन्ने समेत व्यहोरा उल्लेख गरेको पाइन्छ । यस सम्बन्धी शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा, विदेशी संस्थाबाट प्राप्त हुने सेवाको प्रवृत्ति, सेवा प्राप्त गर्ने प्रक्रिया, सेवा दिने अवधि र प्यारेन्ट कम्पनी र करदाताले सेवाको खर्च व्यहोर्ने स्पष्ट आधार हुने दुई पक्षबीचको करारनामा लगायतका प्रमाण पेश नगरेको, Global service company स्थायी संस्थापन नहुने भन्ने प्रमाण पेश नगरेको भन्ने समेत आधार लिएको ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरको निर्णयबाट देखियो । करदाताबाट दावी गरेको खर्चलाई

पुष्टी गर्ने आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८१(१)(ग) बमोजिम खडा गरेको प्रमाण पेश गर्न लगाई Global service company स्थायी संस्थापनको रूपमा नेपालमा दर्ता भई स्थायी लेखा नम्बर लिए नलिएको आन्तरिक राजस्व विभाग अन्तर्गतको आफ्नै अभिलेख आफैले हेरी आधार र कारण सहित खर्च अमान्य गर्नु पर्दाको प्रमाणको भार पुऱ्याई निर्णय गर्नुपर्ने कर्तव्य ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा नै रहेकोमा प्रमाणको भार करदाता माथि रहेको जस्तो हास्यपसद तर्क उल्लेख गरी खर्च अमान्य गरेको निर्णय समेत न्यायोचित देखिन नआएको हुँदा यस विषयमा पुनः छानविन र प्रमाणको विवेचना गरी पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न शुरू ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन पठाउन उपयुक्त हुने देखियो।

१७. अब पुनरावेदक करदाताको चौथो पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, Discount खर्च **provisioning** गरेको भनी रु.१२,४५,४९,३५०/- लाई खर्च कट्टी अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी शुरू निर्णय पर्चा हेर्दा, करदाताले डिष्ट्रिब्यूटर्सहरूलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने भनी **provisioning** गरेको रकम कति हुने भनी स्पष्ट यकिन गर्न सकिने अवस्था नरहेको भनी खर्च कट्टी अमान्य गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २४(१) मा "कुनै व्यक्तिले कर प्रयोजनको लागि यस ऐनको अधिनमा रही व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आफ्नो आयको गणनाको लेखांकन एक्रुयल आधारमा गर्दा भुक्तानी प्राप्त गर्ने अधिकार सृजना हुनासाथ त्यस्तो भुक्तानी प्राप्त गरेको मानी आयमा समावेश गर्नुपर्नेछ" भन्ने व्यवस्था गरिएको छ। त्यसै गरी सोही दफाको उपदफा (२) मा "उपदफा (१) मा उल्लेख भए बमोजिम कुनै व्यक्तिको आय गणना गर्दा कट्टी गर्ने प्रयोजनको लागि देहायका खर्चहरू व्यहोरेको मानिनेछः-

(क) कुनै अर्को व्यक्तिबाट भएको भुक्तानीको सट्टामा त्यस्तो खर्च समावेश भएको कुनै भुक्तानी गरिएको भएमा देहायको अवस्थामा खर्च व्यहोरेको मानिनेछः-

१. सो व्यक्तिमा सो भुक्तानी गर्ने दायित्व रहेकोमा,
२. त्यस्तो दायित्वको यथार्थपरक ढंगले अनुमान गर्न सकिने भएकोमा,
३. अर्को व्यक्तिबाट भुक्तानी प्राप्त भएकोमा खर्च भएकोमा, वा

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित अवस्थामा बाहेक अन्य सबै अवस्थामा भुक्तानी गरिएको समयमा खर्च व्यहोरेको मानिनेछ।" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखियो। खर्च कट्टी दावी गरिएको खर्चको दायित्व कसरी सृजना भयो, कोबाट रकम वा सेवा प्राप्त भयो भन्ने कुरा प्रमाणित गर्ने सम्बन्धमा यथार्थपरक प्रमाणहरू पेश हुन नसकेको अवस्थामा माथि उल्लिखित व्यवस्थाबाट करदाताले पेश गरेको वित्तीय विवरणबाट करदाताको दायित्व सृजना भएको अवस्था समेत नदेखिइ रहेको हुँदा करदाताबाट पेश भएको खर्चलाई यथार्थपरक हो भनी अनुमान गरी खर्च कट्टी दावीलाई मान्यता दिन सकिने आधार पुष्टी भएको देखिँदैन। खर्च provisioning गरेको उक्त रकम दायित्व सृजना भै सकेको तर पूर्ण रूपमा यकिन नभएको भन्ने कुरालाई करदाताले नै स्वीकार गरेको देखियो। त्यस्तो दायित्वको मूल्य यथार्थ फरक ढंगले अनुमान गर्न नसकिने खर्च भुक्तानी गरिएको समयमा

मात्र खर्च व्यहोरेको मानिने ऐनको दफा २४ (२) को खण्ड (ख) मा स्पष्ट व्यवस्था रहेकोले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट Discount provisioning रकम खर्च अमान्य गरेको कानून सम्मत रहेको छ।

१८. अब पुनरावेदक करदाताको पाचौं पुनरावेदन जिकिर हेर्दा FABS International Inc.singapore लाई भुक्तानी गरेको सेवाशुल्क रकमलाई स्थिर सम्पत्ति तर्फ पूँजीकरण गरी हास खर्च कट्टी गरेको रकम रु.१,९३,००,९९२।- अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। करदाताले FABS International Inc.singapore सँग सम्झौता गरी विल्डीङ्ग, निर्माण तथा मेशिन जडानको कार्य गरेको हुँदा सो वापत भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क रकमलाई स्थिर सम्पत्ति तर्फ पूँजीकृत गरी हास खर्च दावी गरेको देखिन्छ। शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा करदाताले आयकर ऐन, २०५८ को दफा २(कद) को उपदफा (४) को व्यवस्था उल्लेख गरी सेवा शुल्क भुक्तानी दिएको भनी हास खर्च कट्टी दिन इन्कार गरेको पाइयो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ को (कद) ले स्थायी संस्थापना भन्नाले कुनै व्यक्तिले पूर्ण वा आंशिक रूपमा व्यवसाय संचालन गर्ने स्थान सम्झनु पर्छ र सो शब्दले देहायका स्थान समेतलाई जनाउँछ भन्ने परिभाषा गर्दै उपखण्ड (४) मा कुनै व्यक्तिले ९० दिन वा सो भन्दा बढी समयसम्म निर्माण गर्ने, जडान गर्ने वा स्थापना गर्ने आयोजनामा संलग्न रहेको स्थान तथा सो आयोजनाको सुपरीवेक्षण सम्बन्धी क्रियाकलापहरू संचालन गरेको स्थान भन्ने व्यवस्था रहेको देखियो। FABS International Inc.singapore सँग करदाताले सम्झौता गरी विल्डीङ्ग निर्माण गरेको तथा मेशिन जडान गरेको तथ्यलाई कर अधिकृतले स्वीकारै गरेको देखिन्छ। उक्त सम्झौता बमोजिम निर्माण भएको स्थिर सम्पत्ति प्राप्त गर्न भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क करदाताले पुँजीकरण गर्न नपाउने भन्ने तर्क समेत निर्णय पर्चामा गरेको देखिएन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम करदाताको स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको सम्पत्तिको हास खर्च पाउने नै देखिन्छ। FABS International Inc.singapore लाई स्थायी संस्थापनको रूपमा दर्ता गर्ने, स्थायी लेखा नम्बर प्रदान गर्ने र त्यसलाई नेपालमा करको दायरामा ल्याउने करदाताले नभई कर कार्यालयले नै हो। आफूले पूरा गर्न नसकेको कानूनी कर्तव्य वापत करदातालाई जिम्मेवार देखाई करदाताले कानून बमोजिम गरेको खर्च समेत अमान्य गर्नु आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७२ प्रतिकूल समेत हुन जान्छ। यही खर्चको सम्बन्धमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८९(१) बमोजिम १.५ प्रतिशतको दरले अग्रिम कर भुक्तानी गर्नुपर्ने भनी यसै लगाउको अग्रिम कर मुद्दामा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट रु.९१,५७,१८५।- माग भएको समेत देखियो। यसरी एकातर्फ भुक्तानी गरेको रकममा अग्रिम कर माग गर्ने र अर्को तर्फ हास खर्च कट्टी अमान्य गर्ने निर्णय परस्पर विरोधाभाषपूर्ण समेत देखियो। त्यसैले यो हास खर्च दावीको सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट भएको निर्णय समेत आयकर ऐन, २०५८ को परिधि, मर्म र भावना अनुकूल नदेखिँदा पुनः छानविन गरी निर्णय गर्नु भनी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा पठाउनुपर्ने देखियो।

१९. पुनरावेदक करदाताको अन्तिम पुनरावेदन जिकिर Product Transfer Fee बापत प्राप्त आय रु.६,०९,६२,४५०/- मा २५ प्रतिशतको दरले कर गणना गरेको नमिल्ने भन्ने सम्बन्धमा रहेको पाइन्छ। साथै ऐनको दफा ११(३छ) को छुट समेत पाउनुपर्ने जिकिर लिएको देखिन्छ। पुनरावेदक करदाताको subsidiary कम्पनी वोटलर्स नेपाल लि.ले निवेदकको बजार क्षेत्र भित्र पर्ने स्थानमा समान विक्री गरेकोमा विक्रीको १२ प्रतिशत हुने रकम रु.७,६४,३९,२३५।—लाई करदाताले औद्योगिक आयको रूपमा गणना गरी विशेष उद्योगलाई लाग्ने करको दर अनुसार करको गणना गरेको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११(३छ) मा "धितोपत्र बजारमा सुचीकृत भएका उत्पादनमुलक पर्यटन सेवा जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा ट्रान्समिसन गर्ने र दफा ११ को उपदफा (३ग) मा उल्लेख भएका निकायहरूलाई लाग्ने करमा पन्ध्र प्रतिशतले छुट हुनेछ" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। पुनरावेदक करदाता र वोटलर्स नेपाल लि. विचमा उत्पादित वस्तुका लागि आ-आफ्नो बजार क्षेत्र छुट्याइ एक कम्पनीको वस्तु अर्को कम्पनीको लेखिएको बजार क्षेत्रमा विक्री गरेमा त्यसरी विक्री गर्ने कम्पनीले विक्रीको १२ प्रतिशतले रकम अर्को कम्पनीलाई दिनुपर्ने भनी सम्झौता भएको देखिन्छ। सोही सम्झौता बमोजिम वोटलर्स नेपाल लि. ले यस करदाता कम्पनीको क्षेत्रमा रु.७,६४,३९,२३५।- मूल्यको मूल्य अभिवृद्धि कर विजक जारी गरेको देखिन्छ। करदाता कम्पनीले प्राप्त गरेको उक्त रकम कुनै औद्योगिक उत्पादन गरेको वस्तु विक्री गरी प्राप्त गरेको नभई माथि उल्लेखित सम्झौता बमोजिम प्राप्त हुन आएको रकम रहेकोमा विवाद देखिदैन। त्यस्तो गैर औद्योगिक सेवा आयबाट प्राप्त भएको रकमको हकमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११(३छ) आकर्षित हुन सक्ने अवस्था देखिएन। त्यसैले उक्त आयको रकममा आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-१ को दफा २(१) बमोजिम पच्चीस प्रतिशतका दरले कर निर्धारण गरेको ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरको आदेश समेत मिलेकै देखियो।

२०. तसर्थ माथि विवेचित आधार र कारणबाट पुनरावेदक करदाता वोटलर्स नेपाल(तराई) लिमिटेड (स्थायी लेखा नं.३०००१०२९५) को आ.ब.२०७०/०७१ को ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण गर्दा Leakage and Damage बापत खर्च कट्टी गरेको रकम, Global Service Company लाई भुक्तानी गरेको रकम, हास खर्च अमान्य गर्ने र Defrred income लाई आयमा समावेश गर्ने निर्णयमा कानून सम्मत आधार र कारण खुलाएको नदेखिँदा न्यायोचित मान्न नमिलेकोले बदर भई उक्त शीर्षकमा पुनःसंशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहर्छ। Discount खर्च Provisioning र Product Transfer Fee को हकमा शुरु ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिँदा पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम हास खर्च, Defrred income, Leakage and Damage, Global Service Company लाई भुक्तानी गरेको सेवा

शुल्कको शिर्षकमा पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहर भएकोले यो फैसलाको प्रतिलिपि सहित पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न फाइल ठूला करदाता कार्यालयमा लेखी पठाइदिनू।

२. फैसलाको प्रतिलिपि सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई दिनू।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपि माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपि दिनू।
४. फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु
५. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनू।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमति छ।

(बासुदेव खनाल)

लेखा सदस्य

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: लक्ष्मी प्रसाद शर्मा

इति सम्बत २०८० साल जेष्ठ ३० गते रोज ३ शुभम्-----

प्रमाणिकरण मिति:-

प्रमाणिकरण गर्ने:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौको छाप